HE 99/2024 – CBAM – Tulli

Asko Sinervo

25/10/2024

TULLI

CBAM-tuontien tilastoarvot ja nettopainot Q4/2023 - Q2/2024

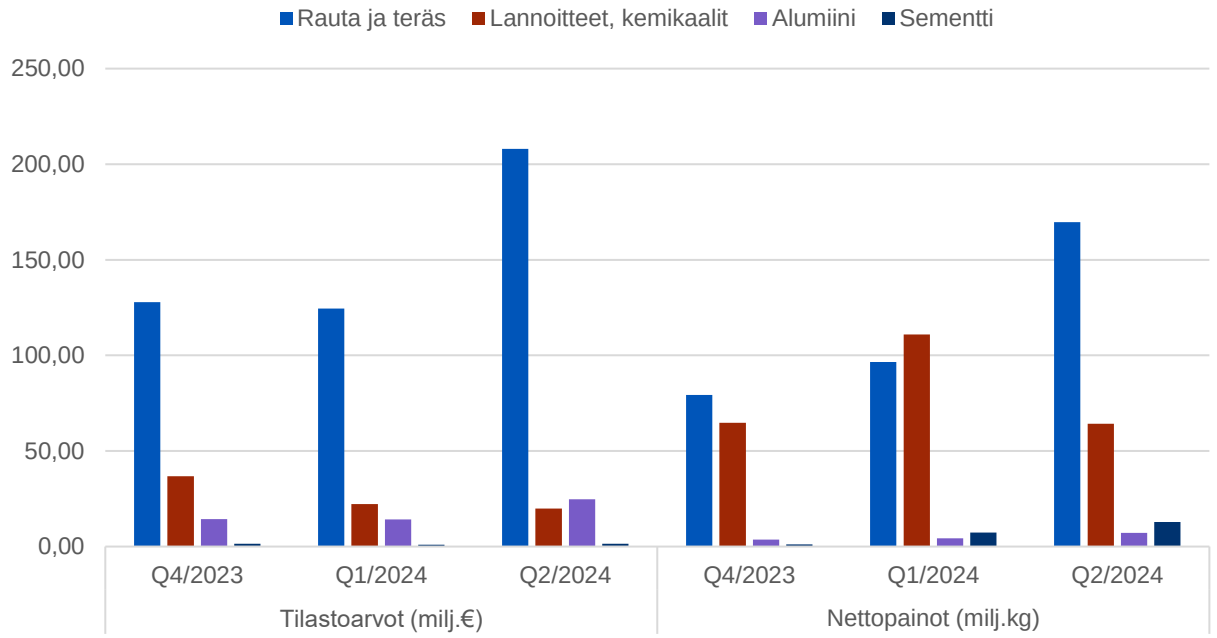

- CBAM-tuonnin osuus koko tuonnista
  - Tilastoarvosta
    - Q4/2023 4,7 %
    - Q1/2024 5,5 %
    - Q2/2024 6,3 %
  - Tuontipaljoudesta
    - Q4/2023 7,9 %
    - Q1/2024 10,2 %
    - Q2/2024 12,3 %

Lähde: Tullin Kesti-raportit 22.9.2024

CBAM-tavaroiden tuojien määrä kuukausittain

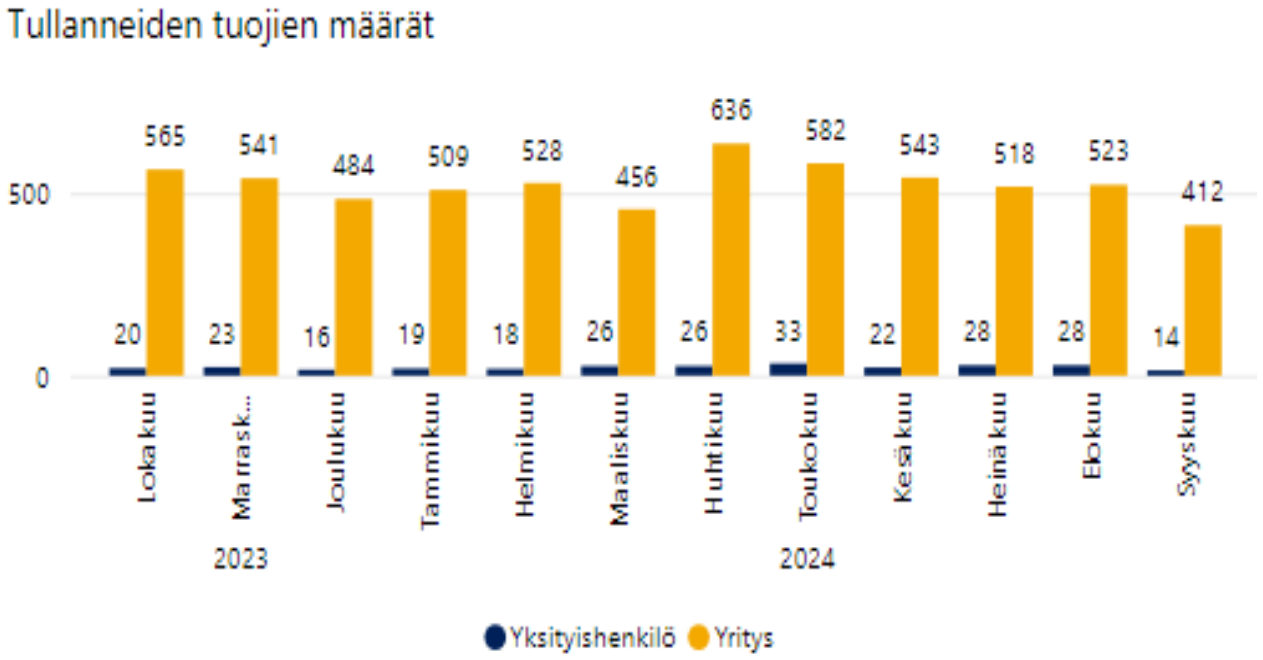

- Kumulatiivinen tuojien määrä 10/2023 alkaen 22.9.2024 asti
  - 2086 yritystä
  - 256 yksityishenkilöä

Lähde: Tullin Kesti-raportit 22.9.2024

Oletusarvoilla arvioidut suorat ja epäsuorat päästöt (tCO_2)

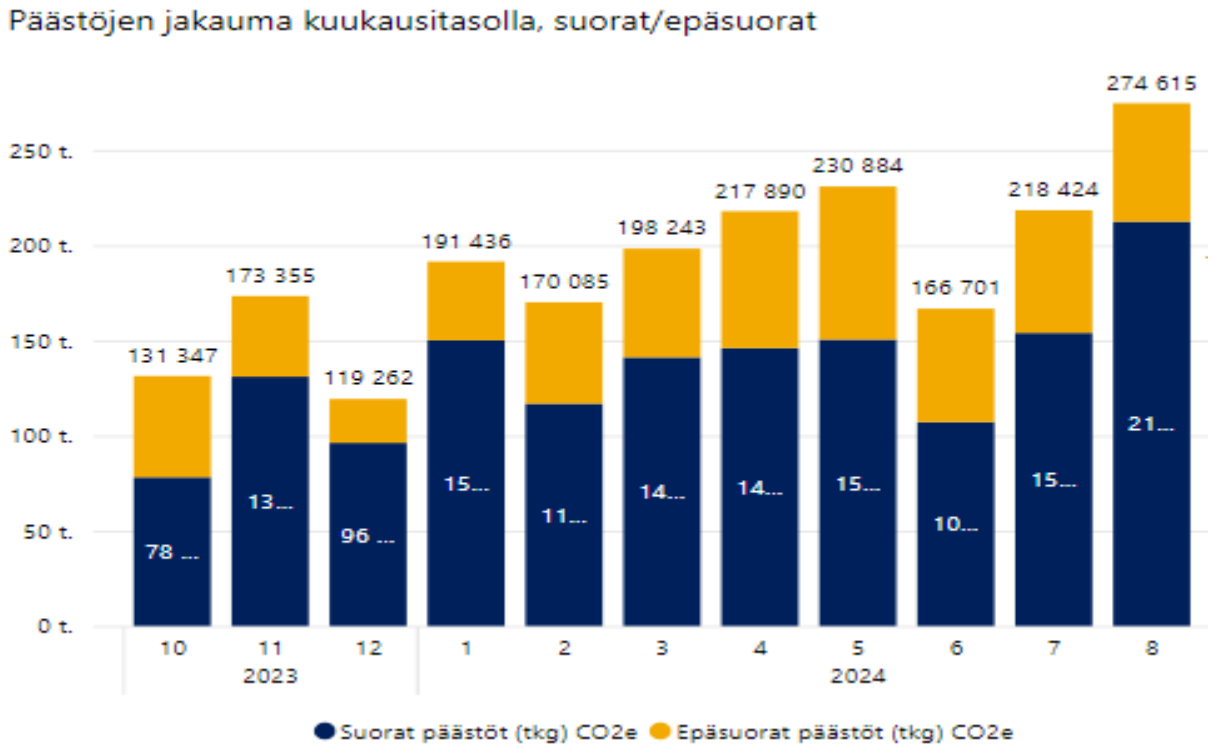

Lähde: Tullin Kesti-raportit 22.9.2024

Oletusarvoilla arvioidut päästöt tuoteryhmittäin (tCO_2)

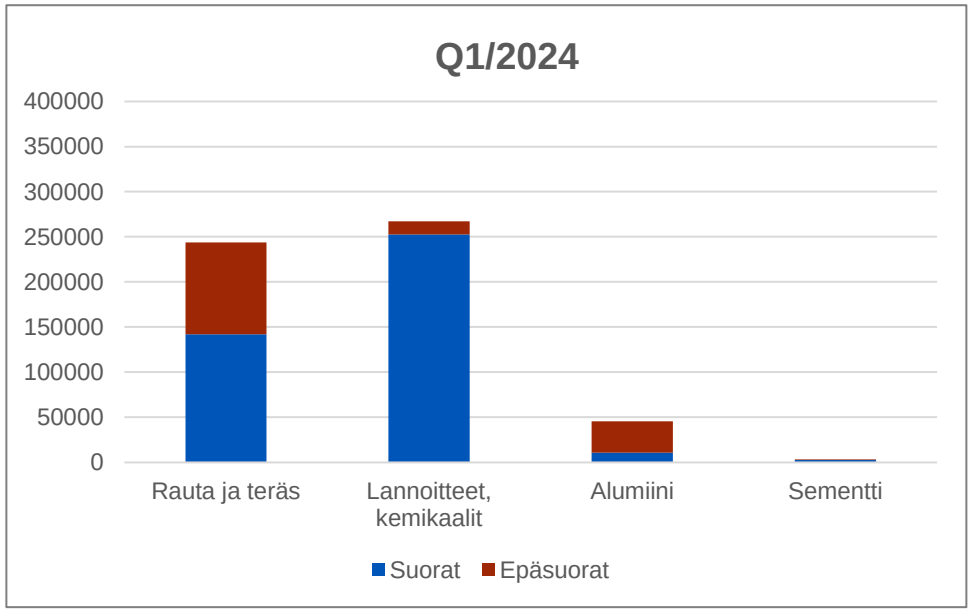

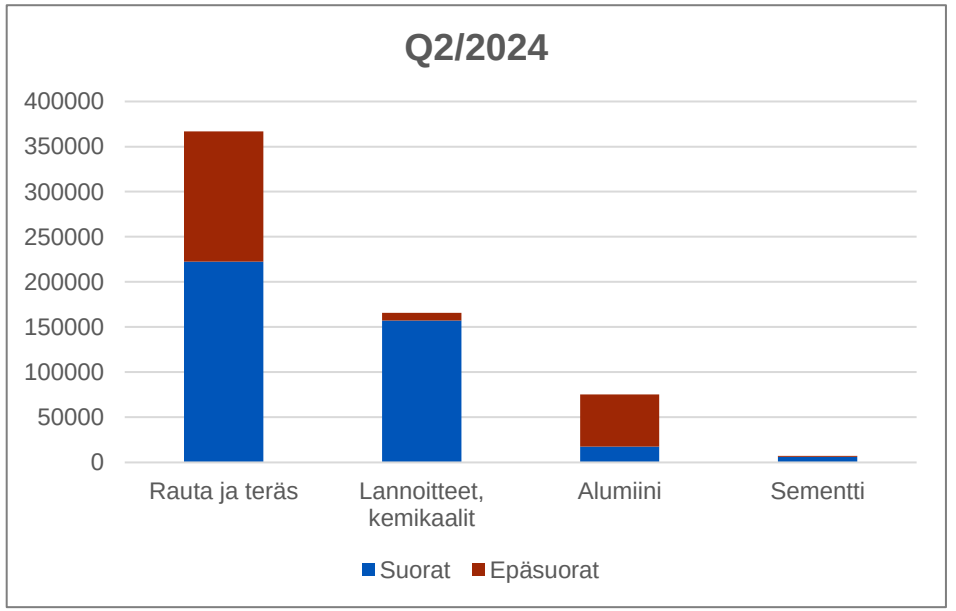

Lähde: Tullin Kesti-raportit 22.9.2024

Tullin CBAM-tehtävistä

- Neuvontaa, asiakaspalvelua, päästöraporttien tarkastusta ja mahd. virhe- ja seuraamusmaksuja
- 2025 alkaen valtuutetun CBAM-tuojan lupakäsittelyä, lupakriteerien arviointia ja vakuuksien hallintaa.
- 2026 eteenpäin CBAM-todistusten myyntiä ja takaisinostoa sekä näihin liittyvää asiakaspalvelua ja –neuvontaa.
- 2026 eteenpäin myös CBAM-tavarantarkastuksia, näytteenottoa ja –laboratoriotutkimuksia, rikostiedustelua ja kansallista riskianalyysia sekä omien varojen hallintaa.
- 2027 alkaen myös yritystarkastuksia ja rikostutkintaa sekä oikaisuvaatimukset
- Ehdotettu uudeksi oma varaksi, joten tulee velvollisuus tehdä tietty määrä asiakirja- ja fyysisiä tarkastuksia.

Valvonnan toimintaresurssit

- Valvontatehtävistä suoriutumisen arvioitu vaativan vähintään 9 htv:n panoksen. Rekrytoitu kaksi henkilöä; tavara- ja liikennevalvontaan sekä analyysiin ja tiedusteluun
- Rahoitustilanteesta johtuen CBAMiin liittyvät tarpeet ratkaistaan Tullin sisäisillä tehtävänjaoilla ja painotuksilla.
- Nykyisellään Tullissa joudutaan vähentämään mm. EU:n omien varojen turvaamiseksi tehtäviä jälkikäteisiä tarkastuksia sekä muita fiskaalisia tarkastuksia, koska lisääntyneitä pakotteisiin liittyviä jälkitarkastuksia tehdään olemassa olevilla resursseilla.
- Jatkossa nykyisiä resursseja tulee kohdentaa myös muihin uusiin tehtäväalueisiin kuten metsäkatoasetuksen ja aineettomien kaksikäyttötuotteiden valvontaan ja tarkastustoimintaan.

Yritystarkastukset ja rikostutkinta

- CBAM-varoja on ehdotettu EU:n uudeksi omaksi varaksi ja jäsenmaille tulee velvollisuus tehdä tietty määrä tarkastuksia. Mikäli tarkastuksia ei tehdä, komissio voi määrätä seuraamuksia jäsenmaille
- CBAM-asetus edellyttää Tullilta myös tullikoodeksin 48 art. Mukaisia jälkitarkastuksia CBAM-tuotteisiin. Ilman lisäresursointia tarkastuksiin voidaan panostaa vain marginaalisesti.
- Kolmella tarkastajalla jälkikäteisiin CBAM-ilmoituksien tarkastuksiin saavutettaisiin noin 1 %:n tarkastuskate toimijoista oletuksella, että nykyisistä CBAM-tuojista n. 70 % (n. 1500 toimijaa) hakeutuisi luvanhaltijaksi
- CBAMiin liittyvät rikostapaukset ovat tutkinnan näkökulmasta uusi rikostyyppi, johon liittyen ei ole esitutkinta- ja oikeuskäytäntöä
- On arvioitavissa, että CBAMiin liittyvien rikostapausten taloudellinen hyöty tulee olemaan merkittävä.
- Tutkijoilta ja tutkinnanjohtajilta, jotka tulevat osallistumaan ko. tapausten esitutkintaan vaaditaan erityistä perehtyneisyyttä aihealueeseen

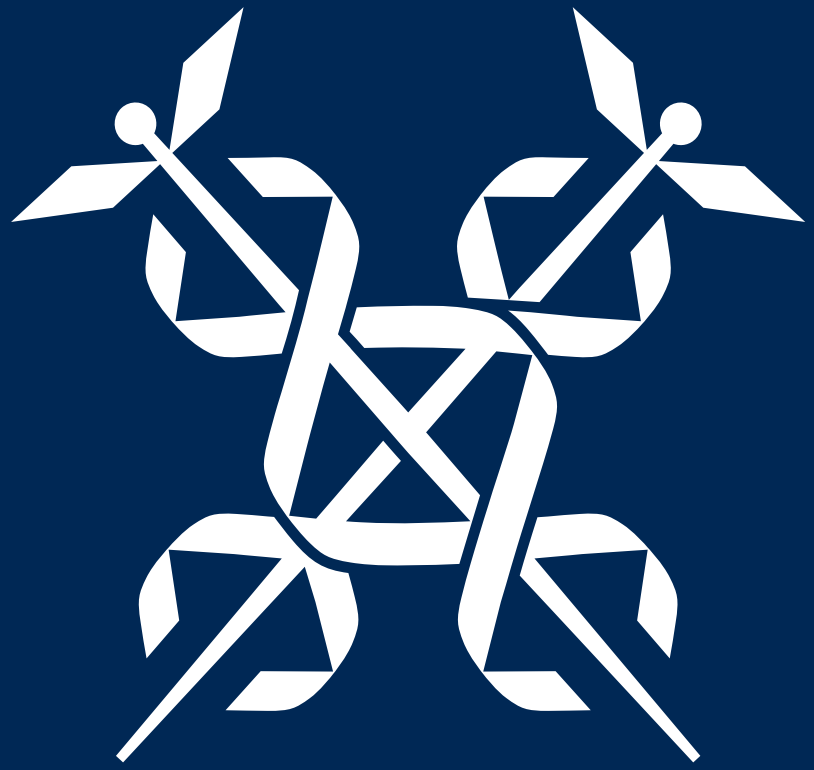

Asko Sinervo
0295 5200
Asko.sinervo@tulli.fi